

Riksväg 51 – Ekeby

Jordkällare

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning L1979:1742
Ekeby 5:4
Ekeby socken
Kumla kommun
Örebro län
Närke

Ingela Harrysson & Mattias Johansson

Riksväg 51 – Ekeby

Jordkällare

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning L1979:1742

Ekeby 5:4

Ekeby socken

Kumla kommun

Örebro län

Närke

Ingela Harrysson & Mattias Johansson

Denna rapport har framställts av ett företag
vars miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001
av Svensk Certifiering Norden AB.

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora Gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2022

Omslag: Jordkällaren. Foto Ann Vinberg.

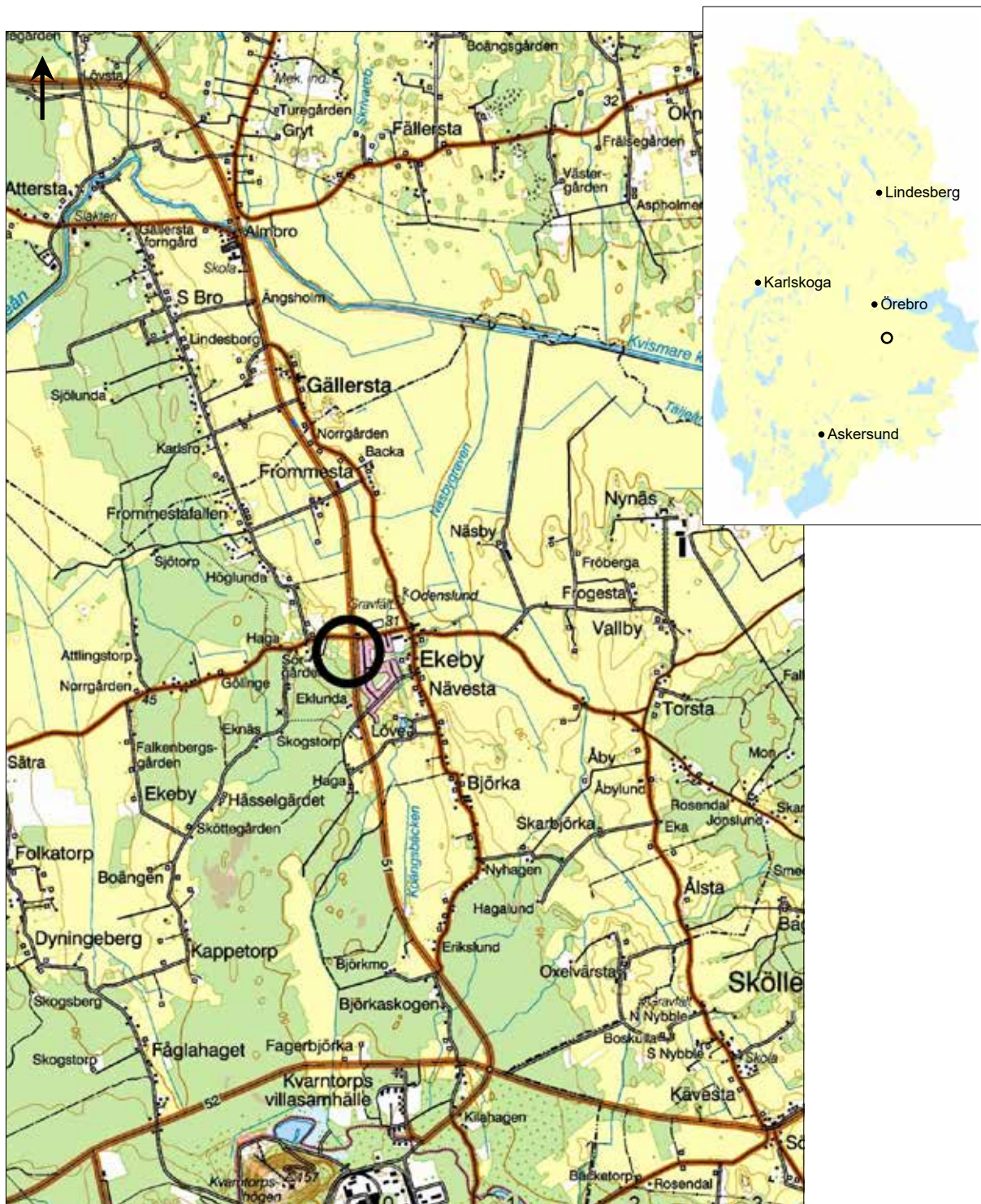
Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY)
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Medgivande 949878 och 958892.

ISBN 978-91-8041-028-1

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Metod och genomförande	7
Topografi och fornlämningsmiljö	7
Undersökningsresultat	9
Arkivstudie	10
Kartmaterialet	11
Längder	12
Bouppteckningar	14
Avslutning	14
Utvärdering	15
Referenser	16
Kart- och arkivmaterial	16
Litteratur	16
Tekniska och administrativa uppgifter	17
Bilagor	18
Bilaga 1. Schakttabell	18
Bilaga 2. Anläggningstabell	18

Figur 1. Förundersökningsområdet markerat med en svart ring. Utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

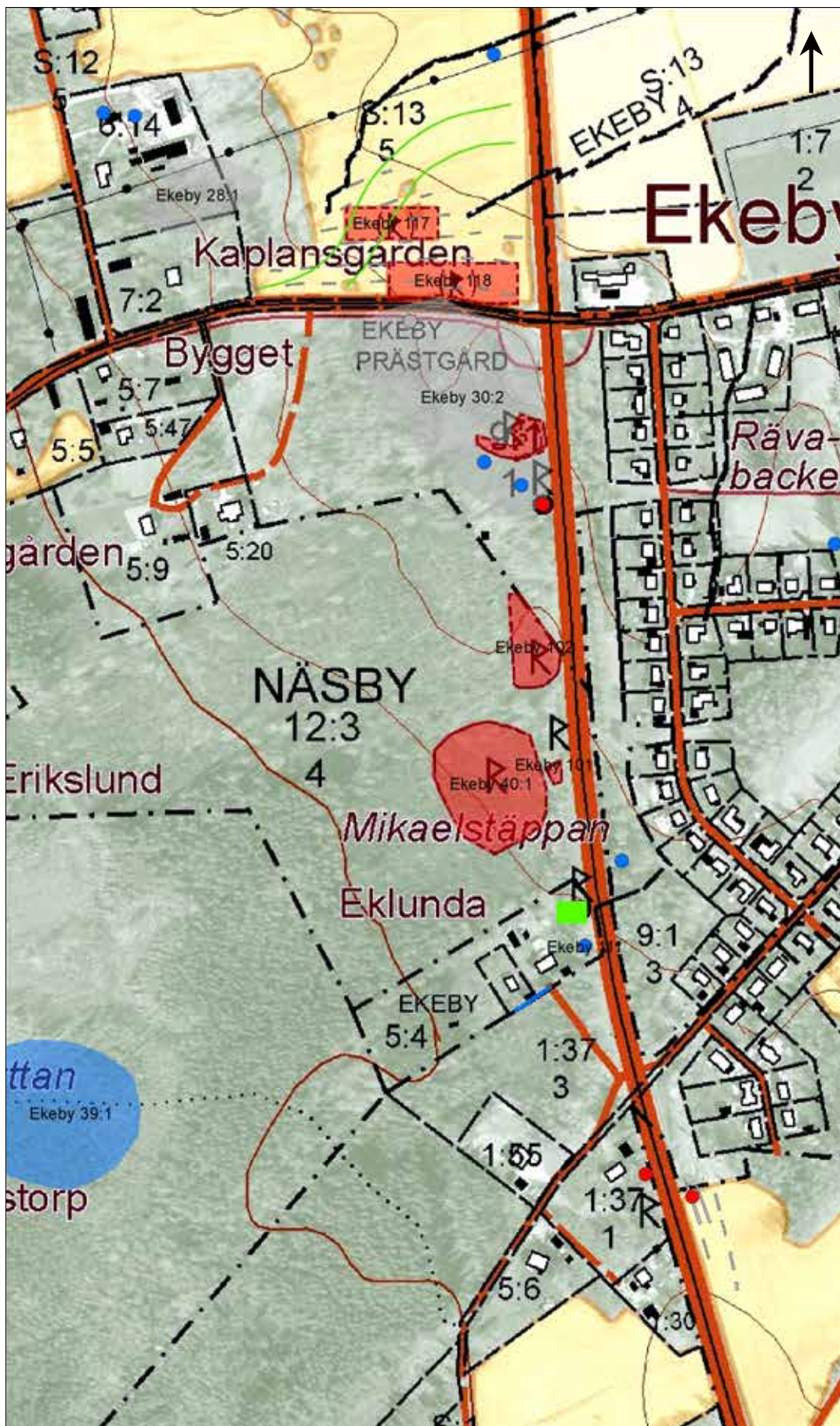
Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) har inför planerad ombyggnad av riksväg 51 genomfört en arkeologisk förundersökning av en förmodad torplämning, L1979:1742, i Ekeby socken, Kumla kommun. Vid fältarbetet schaktades lämningen fram och en sektion frilades med hjälp av grävmaskin. Den avbanade ytan cirka omfattade 25 m². Vid avbaning och undersökning konstaterades att lämningen utgörs av en jordkällare.

Bakgrund

För att öka trafiksäkerheten planerar Trafikverket att bygga om riksväg 51 mellan Kvarntorpskorset i söder och Almbro i norr. Det kommande vägarbetet berör flera fornlämningar varav den aktuella lämningen är belägen i ett område med torplämningar och odlingsrösen. Lämningarna identifierades första gången vid en arkeologisk utredning hösten 2016 (Holm 2016; Forsgren 2021). Länsstyrelsen i Örebro län beslutade om en arkeologisk förundersökning (dnr 431-1655-2021). Uppdraget tilldelades Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) på direktval. Förundersökningen bekostades av Trafikverket och genomfördes den 14–15 juni 2021.

Figur 2. Lämningen innan avbaning. Foto från söder av Ann Vinberg.

Figur 3. Fornlämningssmiljön kring jordkällaren (markerad med grönt). Skala 1:5 000.

Metod och genomförande

Syftet med förundersökningen var att dokumentera fornlämningens karaktär, fastställa dess utbredning, komplexitet och ålder. Om fornfynd påträffades skulle dessa tas tillvara. Resultatet ska kunna ligga till grund för Länsstyrelsens och Trafikverkets planering, samt för upprättande av undersökningsplan inför eventuella fortsatta arkeologiska insatser inom fornlämningen.

Inledningsvis fotograferades och karterades lämningen, därefter tömdes schaktet som hade tagits upp vid den arkeologiska utredningen. Den fortsatta schaktningen innebär att schaktet förlängdes genom lämningen i nord-sydlig riktning. Vidare vidgades schaktet mot öster i syfte att fånga fler eventuella konstruktionsdetaljer. Sektionen i den västra schaktväggen rensades fram och dokumenterades. Fotografier togs fortlöpande under hela undersökningen. Inmätning har gjorts med RTK-GPS och förts över till Intrasis 3.2.0 och har därefter bearbetats vidare i ArcMap 10.7.1.

I samband med fältarbetet genomfördes en kart- och arkivstudie av Mattias Johansson, KM, i syfte att komplettera de arkeologiska resultaten för att svara på frågor kring markareal, ägostruktur med mera.

Topografi och fornlämningsmiljö

Topografin vid förundersökningsområdet består i väster av tomtmark med anlagd gräsmatta, norr därom av kuperad, relativt blockrik, skogsmark där hela den aktuella ytan avverkats inför vägbygget. L1979:1742 ligger på ett planare något högre beläget parti och ansluter idag direkt i öster till befintlig väg 51.

L1979:1742 bedömdes vid den arkeologiska utredningen etapp 2 utgöras av ett röse som täckte en äldre underliggande husgrund. Husgrunden uppskattades vara $7,5 \times 5$ meter stor och var delvis övertäckt med röjningssten. För en mer omfattande genomgång av topografi och fornlämningsmiljö hänvisas till den arkeologiska utredningen etapp 1 (Forsgren 2021)

Torplämning L1979:1742

6558020

6558020

6558010

6558010

6558000

6558000

515080

515090

515080

515090

- Torp L1979:1742
- Schakt AU
- Schakt FU
- Jordkällare
- Lager med sten
- Sektion
- Sten
- Läge för väggsten, sektion

0 1 2 4 Meter

Skala 1:100

Figur 4. Schaktplan över jordkällaren. Skala 1:100.

Undersökningsresultat

En yta om cirka 25 m² banades av och på så sätt frilades lämningen, som var täckt med ris och sly samt ett vegetationslager bestående av grästorv. Schaktdjupet var cirka 0,2–0,3 meter där vegetationslagrets tjocklek varierade mellan 0,1 och 0,2 meter. Undergrunden bestod av siltig morän. Det tidigare upptagna schaktet vid den arkeologiska utredningen (Forsgren 2021) tömdes och förlängdes varvid en profilbank skapades genom lämningen.

Efter avbaning och rensning med handredskap av lämningen konstaterades att det inte rörde sig om en husgrund. Istället visade sig lämningen bestå av rester efter en jordkällare, 8,2 × 5 meter stor och cirka 2,4 meter hög. I den västra delen påträffades delar av en vägg i form av en kallmur. Väggen bestod av två till tre ojämna skift, av cirka 0,25–0,40 meter stora stenar. I botten fanns ett block som var 0,95 meter stort. Mot sidorna låg stenar, något större än medel, rundade och utstickande som sannolikt (i botten på södra sidan med säkerhet) utgör fortsättning med kallmurade väggar även i Ö–V. Mellan stenarna fanns grus och småsten samt mörkbrun siltig sand.

Figur 5. Urval av de föremål som påträffades och gallrades under fältarbetet. Överst buteljglas och skärva av porslän; i mitten obränt ben av nöt och två spjälkade skärvor av rödgods; längst ner järnspik och ten av järn. Skala 1:1. Foto Ingela Harrysson.

Golvnivån var i förhållande till väggen något nedsänkt och bestod av ljus till mellan-brun grusig sand, cirka 0,05 meter tjock. I sektionen framgår hur de påförda massorna av minerogen sand gett konstruktionen dess välvda form (figur 6).

Vid den fortsatta schaktningen i lämningen framgick dels att konstruktionen skadats vid slantning för riksväg 51, dels att platsen i samband med vägarbetet sannolikt använts för dumpning och/eller sortering av sten då en mycket stor mängd av jämnstora stenar påträffades på lämningens södra sida. Stenarna var 0,1–0,2 meter stora, rundade eller ovala, så kallad potatissten.

Fyndmaterialet bestod av järnspikar och tenar, skärvor av porslin, enstaka keramikskärvor, buteljglas och obränt ben. Samtliga föremål påträffades i omrörda lager och gav intryck av restavfall eller sopor. Föremålen bedöms vara yngre än 1850 och har således inte tagits till vara.

Figur 6. Jordkällare i sektion. Där de påförda massorna utanför väggen syns samt delar av golvnivån vid skalstocken. Fotostav, 1 meter lång, till höger. Foto från sydväst av Ann Vinberg.

Arkivstudie

En kart- och arkivstudie har genomförts med syfte att belysa sammanhanget för en husgrund, L11979:1742, med allra största sannolikhet en jordkällare, vilken förundersöktes i juni 2021. Lämningen hade tidigare uppmärksammats vid en arkeologisk utredning etapp 1 och benämndes då som objekt 32. Först vid utredningsgrävningen under etapp 2 upptäcktes dock att det var frågan om en husgrund.

I och med omvärderandet av lämningstypen, samt att inga andra byggnadslämningar hade noterats på det aktuella torpläget, hade de arkivstudier som tidigare gjorts inte fokuserat i någon högre grad på platsen i fråga (Holm 2016). I samband med den arkeologiska utredningen etapp 2 noterades dock att lämningen ansluter till en byggnad på laga skifteskartan från 1843 (ska vara 1844) och ett par backstugor på en karta över delning av skog från 1740 (Forsgren 2021).

I arkivstudien har ett större *historiskt kartmaterial* genomgått, med särskilt beaktande av följande nedanstående uppräknade kartor, vilka också rektifierats/georefererats:

- Karta över Ekeby byaskog, delning 1740 (LMS S11-5:1; LMA 18-EKE-27).
- Storskifteskarta över Ekeby 1784 (LMS S11-5:3; LMA 18-EKE-35).
- Karta över Nävesta bys inägor, rågångsåtgärd 1808 (LMA 18-EKE-99, blad 1).
- Karta över Nävesta skog, rågångsåtgärd 1808 (LMS S11-24:1; LMA 18-EKE-99, blad 2).
- Karta över Nävesta bys inägor 1827 – kopia och bearbetning av kartan från 1808 (LMS S11-24:2; LMA 18-EKE-57).
- Laga skifteskarta över Ekeby 1844 (LMS S11-5:5; LMA 18-EKE-76).
- Sockenkartan över Ekeby socken 1857 (LMA S11-1:2).
- Häradsekonomiska kartan 1864–1867 (RAK J112-65-6, blad ”Kumla”).
- Ekonomiska kartan 1947–1955 (RAK J133-10f2d57, blad ”Gällersta”; J133-10f1d57, blad ”Kvarntorp”).
- Ekonomiska kartan 1980–1982 (RAK J133-10f2d82, blad ”Gällersta”; J133-10f1d82, blad ”Kvarntorp”).

Utöver kartmaterialet har samtliga digitaliserade och på nätet tillgängliga *busförhörslängder* och *församlingsböcker* ur Ekeby kyrkoarkiv genomgått, liksom ett urval av de tillgängliga *mantalslängderna*. För perioden 1720–1780 har var tionde års mantalslängd genomgått, därefter 1780–1820 åtminstone var femte års, även om ett betydligt tätare intervall under delar av perioden har eftersträvat, ibland så mycket som varje år. Slutligen har namnet Torpman eftersökts i ett upprättat bouppteckningsregister som finns på Örebro stadsarkivs webbplats, varefter några exempel på bouppteckningar har ögnats igenom för personer som bott och dött vid den aktuella torplämningen.

Kartmaterialet

Vid kartstudien kunde konstateras att den aktuella lämningen ligger strax utanför det område som karteras med storskiftet 1784. Lämningen ligger också utanför området som karterats vid äldre geometriska avmätningar. Det aktuella torpläget ligger i anslutning till rågången mot Nävesta bys ägor. Därför har kartmaterial för denna by i några fall även tagit upp det som ligger omedelbart intill rågången mellan byarna. Med undantag för storskifteskartan kan sägas att samtliga ovan uppräknade kartor tar upp bebyggelse på platsen för den förmodade jordkällaren. Mer småskaliga kartor som tidiga härads- och sockenkartor liksom generalstabskartan från mitten av 1800-talet har inte varit tillräckligt tydliga för att kunna säga något om platsen.

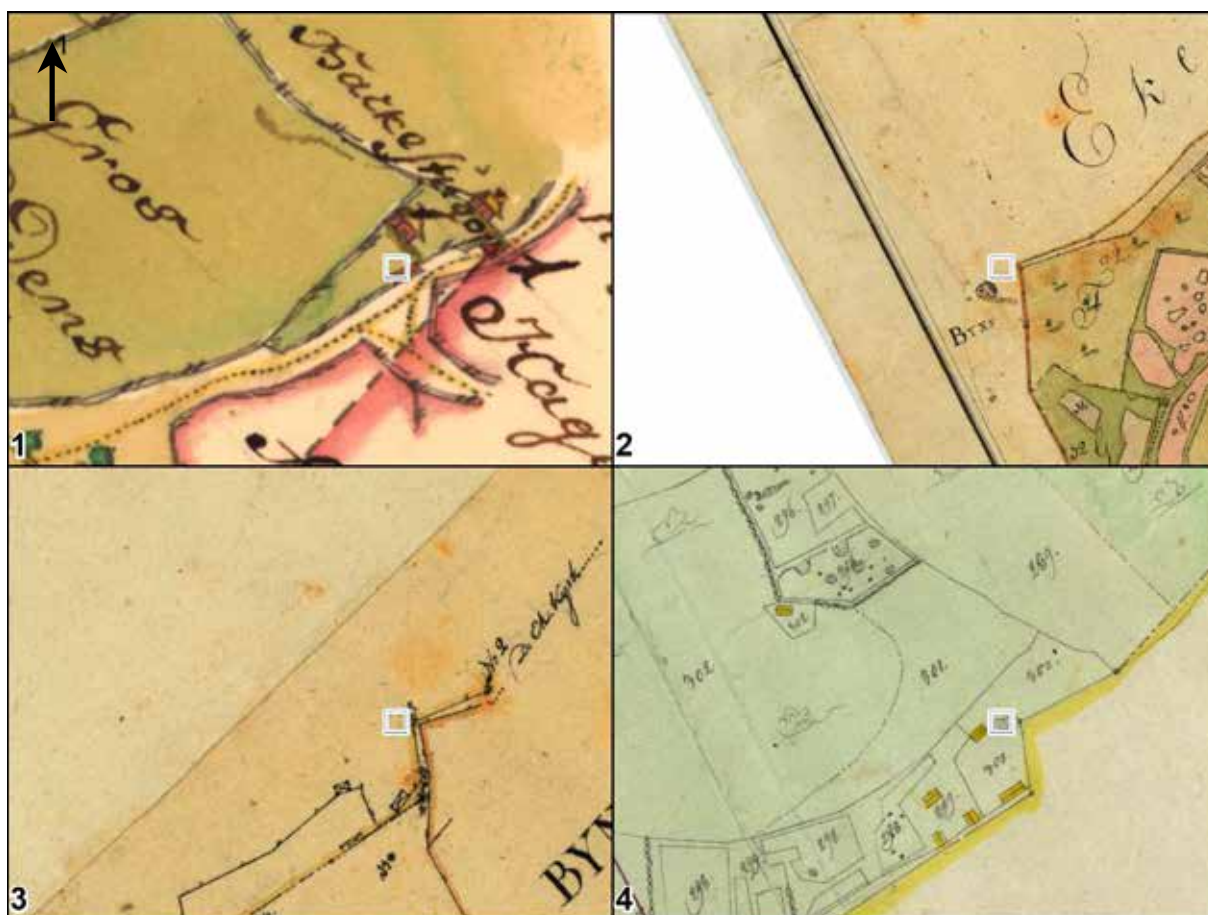
På delningskartan över Ekeby byaskog från 1740 återfinns två backstugor. De är utritade som två schematiska hussymboler, men omedelbart söder om den västra av de båda finns en rektangulär form, sannolikt alltså en byggnad orienterad i VSV–ÖNÖ. På den renoverade av de båda kartutförandena är rektangeln ifylld med röd färg, vilket argumenterar för detta. Läget överensstämmer i mycket hög grad med den påträffade jordkällaren. Backstugorna ligger mellan två hagar, där den ena som kallas Nävesta hage (eller Nävesta hagar) inkräktar på Ekeby ägor. Läget ligger inom den lott av skogen som faller under Sörgården/Södragården (Ekeby nr 5).

På de något yngre kartorna från rågångsåtgärden 1808 finner man tre byggnader i anslutning till hagar hörande till Nävesta som löper in på Ekeby marker. Nu regleras dock rågången och med detta görs detaljerade rösebeskrivningar. För röse nr 3, som ligger på platsen för den förmodade jordkällaren, beskrivs att detta är beläget i hörnet av *Torpman täppa* eller byggnadsplats. På en annan karta, från 1827, redovisas återigen Nävesta bys inägor. Kartan uppges vara en kopia av den äldre från 1808. Nu redovisas bara en av de tre byggnaderna, den längst åt sydväst, drygt 60 meter från jordkällaren.

På laga skifteskartan från 1844 har antalet byggnader ökat till fem. En av dessa längst i nordöst har ett läge som ungefärligt motsvarar den förmodade jordkällaren. De numererade ägofigurerna bär i förklaringen namnet *Sörgårdstorp*. De fem byggnaderna och deras läge återkommer sedan på en sockenkarta från 1857, men byggnader tycks å andra sidan saknas på häradsekonomiska kartan från 1864–1867. På ekonomiska kartan från 1947–1955 och i sin omarbetade version från 1980–1982 kallas torpläget *Ekelunda*, med en fastighetsbeteckning som visar att avstyckning gjorts från just Sörgården.

Längder

I husförhörlängdslängden från 1806–1810 omnämns en torpare med just namnet Torpman. Olof Ersson Torpman (1756–1809) med hustru Ingrid Ersdotter och barn flyttar in i vad som måste antas vara det här aktuella torpet 1780. Olof omnämns omväxlande torpare och skomakare i slutet av 1700-talet. En son Olof Olsson Torpman (1792–1865) tar över på samma ställe som torpare. Hans son August Torpman (född 1828) finns kvar på samma ställe efter föräldrarna och flyttar ut 1871. August står noterad som straffad för stöld 1855 och dömd för andra resan i Örebro rådstugurätt

Figur 7. Detaljer från ett antal historiska kartor som alla visar samma geografiskt avgränsade yta. På samtliga kartutsnitt markeras den aktuella busgrundens läge med en genombruten kvadrat.

1) Karta över Ekeby byaskog, delning 1740 (LMS S11-5:1)

2) Karta över Nävesta bys inägor, rågångsåtgärd 1808 (LMA 18-EKE-99, blad 1)

3) Karta över Nävesta skog, rågångsåtgärd 1808 (LMA 18-EKE-99, blad 2)

4) Laga skifteskarta över Ekeby 1844 (LMS S11-5:5)

1865. Här finns potential att titta närmare i aktuella domboksnotiser och på så sätt komma ännu närmare människorna på plats. Dessa synes dock ännu inte finnas digitaliserade och kräver alltså ett fysiskt besök på Landsarkivet alternativt Riksarkivet.

På 1860- och 1870-talet framgår att torpet ifråga ligger under Sörgården eller Ekeby nr 5. I mantalslängderna omnämns Olof första gången 1788. I en mantalslängd från så tidigt som 1805 framgår också att det är frågan om Ekeby nr 5, medan äldre mantalslängder från 1780- och 1790-tal sätter hushållet under Ekeby nr 4. Frågan är om det är familjen som flyttat eller om bara tillhörigheten ändrats? Ingenting utöver dessa uppgifter i mantalslängden tyder på någon flytt och i husförhörslängderna får man bilden av en kontinuitet.

Vid tiden för rågångskartan 1808 finns alltså bara en Torpman under Ekeby ägor, men från 1818 är det minst två hushåll. En annan son till Olof Ersson Torpman är nämligen sockenskräddaren Jan Torpman (född 1795) som då flyttar hit. Jan och hans familj bodde dock av allt att döma på annat ställe på Ekeby ägor. I husförhörslängden är det i regel någon sida mellan Jan och Olof, så de bor knappast på samma ställe. Jans familj flyttar härifrån 1847. Fullt möjligt är den senare bostaden densamma som för torparen Karl Johan Torpman (1819–1896) med familj, som flyttar hit 1852.

- 5) Sockenkartan över Ekeby socken 1857 (LMA S11-1:2)
- 6) Häradsekonomska kartan 1864–1867 (RAK J112-65-6, blad "Kumla")
- 7) Ekonomiska kartan 1947–1955 (RAK J133-10f2d57, blad "Gällersta"; J133-10f1d57, blad "Kvarntorp")
- 8) Ekonomiska kartan 1980–1982 (RAK J133-10f2d82, blad "Gällersta"; J133-10f1d82, blad "Kvarntorp")

Denne Karl Johan bor med säkerhet på ägorna till Ekeby nr 4 och är bror till ovanstående August Torpman och alltså brorson till Jan Torpman. Efter Karl Johans död bor hans änka kvar ytterligare några år i samma bostad, en bit in på 1900-talet.

Eklunda som är det nutida namnet på bebyggelsen finns första gången i husförhörslängden 1896–1900. Lägenheten är då bostad för en slöjdare Per Adolf Adolfsson (1854–1934) och dennes familj. Åtminstone tre av hans söner – byggnadssnickaren Johan Arvid Adolfsson (född 1884), slöjdaren Erik Halldén Adolfsson (född 1886), och jordbruksarbetaren Algot Teodor Adolfsson (född 1897) med respektive familjer bor här under perioder. Den sistnämnde inflyttade 1930 och bor kvar så länge församlingsböckerna är digitaliserade, fram till och med 1936.

Bouppteckningar

Fyra bouppteckningar för personer som bott i det aktuella torpet har påträffats, upprättade efter Olof Torpman (1809), hans efterlämnade änka Ingrid Torpman (1817), och i andra generationen Sara Elisabet Andersdotter (1840) och hennes efterlämnade änkeman Olof Torpman (1865). Därtill uppmärksammades bouppteckningar efter Maria Beata Ekström (1870) och hennes efterlämnade änkeman Karl Johan Torpman (1896), som av allt att döma bott i ett annat torp på Ekeby bys ägor.

I bouppteckningarna redovisas husen vid torpet. I bouppteckningarna från 1809 och 1817 finns här samma uppsättning hus – en stuga med kammare och förstuga, ett fähus och två lador. Stugan sägs vara gammal redan 1809. År 1840 påpekas att för torplägenheten ges årligt arrende, och att den därför inte kan värderas, men husen i sig värderas ändå och består av stuga med kök och förstuga, samt ladugårdshus bestående av fähus med foderlada och vedhus med två mindre hus. År 1865 upptas en stuga, ett fähus, ett mindre hus, en källare, en ”källbrod” – enligt Svenska Akademiens ordbok (SAOB) är en källbro en dialektal benämning för ett brunnskar – och en farstu. Här finns alltså möjligheten att den undersökta förmodade jordkällaren faktiskt omnämns.

Noterbart är att Olof Torpman (den äldre) ägde en uppsättning skomakareredskap vid sin död, vilket stämmer väl med den yrkesbeteckning som han åtföljs med i några källor. Mer förvånande är att även urmakareredskap finns i dennes efterlämnade ägor och att dessa redskap sedan redovisas i flertalet av de genomgångna bouppteckningarna.

Boskap vid torpet redovisas i alla fyra bouppteckningar i samtliga redovisas en ko och i två av dem redovisas även en gris.

Avslutning

Arkivstudien visar att jordkällaren är ett uttryck för en lägenhetsbebyggelse på platsen som definitivt har sitt ursprung i tiden före 1850. Högst troligt finns källaren till och med utritad på kartorna redan från 1740. Den finns möjligen även omnämnd i en bouppteckning från 1865.

Det finns dock uppenbara svårigheter att koppla Eklunda bakåt i tiden och veta vilken av alla de familjer som finns på Ekeby bys ägor som också bott i torpet. Laga skifteskartans Sörgårdstorpet finns inte belagt i övrigt källmaterial, och även om man kan följa hushållet med torparen Torpman, så finns det en mellanperiod då det i dagsläget är omöjligt att veta om platsen legat öde – som häradsekonomiska kartan föreslår – eller vilka familjer som bott här då. Det är också uppenbart att platsen är bebodd innan familjen Torpman bosätter sig här, men inte heller för tiden dessförinnan har det varit möjligt att para samman geografi och personer.

Utvärdering

Den arkeologiska förundersökningen har utförts i enlighet med undersökningsplanen avseende tidsåtgång, metodik och kostnader. Resultatet av fältarbetet ledde dock till en ny tolkning av lämningen, från att inledningsvis ha tolkats som husgrund tillhörande en torplämning visade den nu aktuella undersökningen att det snarare rör sig om rester efter en jordkällare. De konstruktionsdetaljer (den välvda formen, väggens utseende och det något nedsänkta golvet) som framkom vid förundersökningen talar för tolkningen som jordkällare – en tolkning som också har stärkts av arkivstudiens resultat. Avsaknaden av eldstad är ytterligare ett led i att tolkningen som någon form av bostadshus utgår.

Arkivstudien visar således att jordkällaren kan ha uppförts redan under 1700-talet och att den möjligen omnämns i en bouppteckning från 1865. Vid den arkeologiska undersökningen framkom inget fyndmaterial som kan föras till 1700-talet utan endast föremål som bedömdes som recenta, det vill säga från slutet av 1800-talet eller yngre. De omfattande skadorna på jordkällaren bidrog till det något magra arkeologiska resultatet.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Register

Bouppteckningsregister på Örebro stadsarkivs webbplats

<https://extra.orebro.se/stadsarkivet/sokregisterdatabaser/sokbararegister/bouppteckningsregisterorebrolan.4.6da9638815e2d2352482d71.html>

Arkiv

Ekeby kyrkoarkiv (T län). Landsarkivet i Uppsala, Riksarkivet

<https://app.arkivdigital.se/>

Mantalslängder 1642–1820. Kammararkivet, Riksarkivet

<https://sok.riksarkivet.se/digitala-forskarsalen>

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

<https://historiskakartor.lantmateriet.se/>

Lantmåterimyndigheternas arkiv (LMA)

<https://historiskakartor.lantmateriet.se/>

Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK)

<https://historiskakartor.lantmateriet.se/>

Sköllersta häradsrätts arkiv. Landsarkivet i Uppsala, Riksarkivet

<https://app.arkivdigital.se/>

Litteratur

Holm, J. 2016. *Riksväg 51. Från Kvarntorpsrondellen till Almbro*. Arkeologisk utredning etapp 1.

Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2016:52.

Forsgren, A. 2021. *Riksväg 51. Mellan Kvarntorp och Almbro*. Arkeologisk utredning etapp 2.

Kompletterande arkeologisk utredning etapp 1. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2021:9.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:</i>	KM21061
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-1655-2021, 2021-04-27
<i>Kulturmiljöregistret, uppdragsnr:</i>	202100541
<i>Typ av undersökning:</i>	Arkeologisk förundersökning
<i>Undersökningsperiod:</i>	14–15 juni 2021
<i>Personal:</i>	Ingela Harrysson (projektledare) Mattias Johansson Ann Vinberg
<i>Landskap:</i>	Närke
<i>Län:</i>	Örebro
<i>Kommun:</i>	Kumla
<i>Socken:</i>	Ekeby
<i>Fastighet:</i>	Ekeby 5:4
<i>Fornlämning:</i>	L1979:1742
<i>Koordinatsystem:</i>	Sweref 99 TM
<i>Koordinater:</i>	N–S 6558008,10/E–V 515081,15
<i>Höjdsystem:</i>	RH 2000
<i>Inmätningmetod:</i>	RTK-GPS
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Inga dokumentationshandlingar utöver denna rapport.
<i>Fynd:</i>	Inga fynd omhändertogs.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Längd (m)	Bredd (m)	Area (m ²)	Djup (m)	Beskrivning
2916	6,3	4,4	25	0,2–0,3	Vegetationsnivå ca 0,1–0,2 m tjock, därunder ett humöst siltigt lager. Undergrund siltig morän.

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anläggning	Typ	Längd (m)	Bredd (m)	Höjd (m)	Beskrivning
A428	Jordkällare	8,0	5,0	2,4	Jordkällare, i den östra delen påträffades delar av vägg i form av en kallmur. Väggen låg i två till tre ojämna skift, av ca 0,25–0,40 m stora stenar. I botten fanns ett block med 0,95 m i sidan. Mot sidorna låg stenar, något större än medel, rundade och utstickande som sannolikt (i botten på södra sidan med säkerhet) utgör fortsättning med kallmurade väggar även i Ö–V. Mellan stenarna fanns grus och småsten samt mörkbrun siltig sand.